

Oglašavajući se na temelju
članova i članica ili po dogovoru

Navedi za predsjednika, oglašavajući
da su naputnicom ili policijskim
postom postavljene u Betaniju

na administrativnu listu u Puli.

Kod našročne vatre točno označiti ime, prezime i nazivlju
poštu predsjednika.

Tko lije na vreme ne primi
rečku javi odgovarajuće u
otvorenom poslu, a koji se
ne plaća postavljaju, ako ne
zna napiso „Reklamacija“.

Cekovnog racuna br. 147/249.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Odgovorni urednik i izdavač Josip Hain.

U nakladi tiskare J. Krimpotić i

drug. u Puli.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chioggia 8).

Iz carevinskoga vjeća.

Beč, 27. septembra 1903.

Već mjeseca februara t. g. su, obe
kuće carevinskoga vjeća glasovali zakon
o novacima. Glasovale su ne samo da može
vlada unovacati obični broj mladića, kako
u prošlih desetak godinah, nego i povećanje
broja vojnika, od 59.000 na 71.000
u ovoj polovici monarhije. Učinili su to,
pošto ih je vlada zaklinjala; da je nužno
povećanje, da to zahtijeva velelastni položaj
monarhije. I mladiće se je u ovoj
polovici monarhije mjeseca marta i aprila
u povećanom broju u istinu unovao, i
imali su biti za prvička oktobra pozvani
u aktivnu službu.

Nego bila je u zakonskoj osnovi i
zakonu kvaka, koja je prečila sazvati jih.
Bilo je rečeno, da novaci moraju biti pozvani
u vojsku jedino onda, aко novake
dozvoli državni sabor u Budimpešti. A u
Budimpešti i u cijelom Ugarskom sve se je
uzvrpoljilo. Ugarska je u izvanzakonitom
stanju. Parlament neće da privoli vladama
ništa, ni novca ni vojnika.

Čim se je više približavao 1. oktobar,
tim jesenje počelo je postajati u vladama
jučiš krugovi. Ugarska ne samo da nedra
ništa nego se buni, a na cijelom Balkanu
vrije monarhija treba vojnike kao ikad.

Ministar rata izdao je naredbu, po
kojoj se je imalo one vojnike, koji služe
posliednju godinu, zadržati u vojski do
nove godine, ako se prije neprivoli da se
nove vojnike pozove u vojsku. Strašilo
se nadalje, da će se u novoj godini pozvati
pod pušku starje i mlađe rezerviste.

Na to se je občinstvo uzrjalo, die
loma umjetno ili poticanje k tomu.

Na skupštinam i u saborima počelo
se je zahtijevati, da se odstrani ona na
redba ratnoga ministra, da se oslobođi
od daljnega službovanja stare vojnike, i
u tu svrhu da se sazove carevinsko vjeće.

Vlada sa je optimala tomu, al se je
konačno podala, i sazvala carevinsko vjeće
na 23. septembra na posve kratko zasje
danje, samo za rješenje vojnickih pitanja.

Vlada je podnijela, zastupnički kući
zakonsku osnovu, kojom je zahtijevala, da
se u ovoj polovici privoli obični broj
vojnika bez ikakva obzira na Ugarsku,
da li naime ona privoli na novake ili ne,
a povlači vojnike samo tada, kad ga pri
voli i Ugarska.

Nego kako s tim u razpravi? Može
se postaviti prešnji predlog, a ti imaju
prednost pred svakom zakonskom osno
vom. Priskočili su Niemci, ljevičari ili
liberalci, pučki veleposjednici i kršćanski
socijali. Postavili su prešni predlog, da
se vladama osnova odmah razpravi.

Ali se i tu našli na zaprieku. Vla
dina zakonska osnova ne može se dati
u razpravi, niti prešno, dok nije kući
predložena, a ne može biti predložena
prije nego je sjednica otvorena. Prešni
pak predlozi mogu se dati predsjedništvu
prije sjednice, i oni imaju prednost
pred prešnim predlogom o zakonskoj os
novi, koja se ima tek u sjednici kuće

Česi prije sjednice. To je predlog dr. Pla
čeka i drugova, koji zahtijeva, da se voj
nike, treće, odnosno (od monarhice) ce
rtire godine koncem septembra odputuju
u službu. I druga dva slična. Svakako iako
taktičan predlog, da se ne reče, da su
Česi krivi, ako se stare vojnike ne pusti
kući, kad bi oni kakve zapriče stavili
da se ne razpravi vladina osnova.

I sad je seve okolo tih dva pred
loga vrtilo: okolo predloga Niemaca-lje
vičara i predloga Mladočeha.

Pripustilo se je, odnosno, moralno, se
je priprustiti, da se predlog Mladočeha
najprije razpravlja. Ali Mladočesi zahtij
evali su, da za taj predlog kuća ili ve
ćina njezina glasuje također. To se je
vladičinu pogibeljno. Predlog mogao
bi biti prihvatan, "odpututi" bi se moralno
stare vojnike, a novih nebi se imalo. Ali
posto su Česi izjavili, da neće činiti po
težkoća zakonskoj osnovi za obični broj
novaka, da proti tomu neće obstrukuirati,
vlade se je zadovoljila sa običnim brojem
vojnika. Dogovorilo se je, da će se pred
logu Plačkovom dodati zakonska osnova,
po kojoj bi se vlasta ovlastila, da pozove
u vojsku obični broj vojnika. Tomu su
se protivili Niemci-ljevičari i formalni
taktični razloga. S formalnih, jer tobože
neide da se predlogu dodaje zakonska
osnova. S taktičnih, jer su htjeli, da oni
imaju zaslugu za votiranje vojnika. Pri
činjalo se je, kao da se jedna i druga
strana natječe, koja da privoli nove voj
nike. Puna četiri dana htjelo se je, dok
se je prekonjalo sve formalne zadjevice.
Tu bila je razprava izmed vlasti i stra
naka, izmed jedne i druge stranke, u klu
bovih, u pojedinim klubskih skupština
Samo viečanje od rana-jutra do kasnog
večera. Mnogo manje se je viečalo u kući
javno, nego li inače.

U kućnoj sjednici od sredje, evo
kratkog izvješća: Nakon pročitanja raznih
vladinih predloga, kako je to jur bilo ogl
ašeno u zadnjem broju, uzeo je reč mi
nistar-predsjednik Koerber, koji je go
vorio drzivo kao obično, radi cesa, su
mu Česi i Hrvati prigovarali i izsmje
vali ga. On je rekao, da je ovaj parlament
bio privolio povisiti kontingenat vojske,
Magjarsku nije. Pače Magjaram se privo
lilo, da se snizi obični kontingenat, i obe
čalo njim jezikovne koncesije. Rad, toga
bilo je dalo ministarstvo Koerber ostavku,

to je 26. juna 1903. Nj. V. je nije pri
milo veli Koerber, jer je myzalo raz
loge ministarstva, da se naime bez ove
polovice monarhije neima u vojski ništa
mjenjati, te nije prihvatio ostavku, i tako
pokazalo pouzdanje u vlastu, koja hoće
da se uzdrži jedinstvena vojska, taj. stit
dualizma. (Smieh.) U Magjarskoj se je
dalje komesalo. Progovorio je pak naj
više vojskovođa u svojoj izjavi, po kojoj
hoće i on jedinstvenu vojsku.

Socijalni demokrat Pernerstorfer
predložio je, da se povede razprava o tom
govoru Koerberovom, ali je predlog pao.
Niemci: Derschatta, Gross, Baern
predložili. Takav jedan predlog podali su reuther i Lueger postavili su prešan pravljati o tom govoru, da posyete u postaju upravo nemogući. Takvi upliv

predlog za razpravu spomenute zakonske
osnovi o novacih vojnicih.

Plaček, Schönerer, Choc podnijeli su
prešne predloge, da se bez ikakvih daljnih
obvezu tukine măreba, kojim bi ostali i
nadalje u vojski vojnici, koji ne svršuju
koncem septembra prezentnu službu.

Ovi posliednji predlozi, usupor volje
one četvorce Niemaca, koji su htjeli i
Čehe i razne druge stupici postaviti
dosli su najprije u razpravu, za iste su
govorili sva tri predlagatelja: jedan so
cijalni demokrat, onda Šilén i Pressel
za iste su bili i Slovaci, i Hrvati. Protiv
ime predlogom izjavio se u ime cijele lje
vice, t. j. one četvorce Niemaca, Der
schatta, a njemu su se pridružili Zali
bog i također Poljak Abrahamović u ime
poljskoga kluba.

Postavilo se je razne predloge. Iz
stupnik Spinčić postavio je takav jedan
za pomoć u nevolji istarskom seljačkom
pučanstvu, kojega donasamo za ovim iz
vjećem.

Slijedećeg dana, četvrtak, imao je
zaključnu, reč o svojem predlogu dr. Pla
ček. Čim je svršio, postavio je grof Palffy
predlog, da se sjednica da pete
ure prate, i predlog bje prihvatan. Međutim
se u užih krugovih razpravljalo,
kako da se ova stvar uređi, kako da se
prihvati i predlog Plačkova, i dozvoli
obični kontingenat.

O petoj uri bje sjednica opet otv
rena. Zaključnu reč je dobio zastupnik
Klošač i Štefan Štefan, nacionalni demo
krat (Choc, Klošač i dr.), koji su posta
vili predlog sličan Plačkovom. Klošač
je nabrojao u 11 točkah zahtjeve za Čehe
i druge slavenske narode, slične onim
Magjaram u narodnom i jezikovnom ob
ziru u vojski. Uzimo, da proti germani
zatornim težnjama vojske i u obči ju
či. Čim je svršio, postavio je zastupnik
Kadićin predlog, da se sjednica zaključi
prije nego su se stranke složile kako
da se glasaju.

U sjednici od petka došlo je, ko
načno, do glasovanja o prešnosti pred
loga Plačkova i dr. I prešnost bje prihv
atena, proti glasovom ljevičara. Jedva tad
došlo se je do podrobne razprave.

Prvi, i tako rekuć jedini, govornik
koristivao je vlasti, da je socijalni de
mokrat Poljak Dašinski. Govorio je
preko tri uč, žestoko kao obično. Na
ručno je se parlamentu, u kojem vlasta
sveobčenje, nepovjerenje. Smiehu je izvršeno
Koerber. Pred četiri godine, veli, imao
je Koerber sanje južnike, kao pobijetitelj,
koj će obstrukciju uništiti, koji će na
rodno sporove izgladiti, jezikovne za
kone izdati, koji si je u svojoj franeolo
gi gradio budućnost; a sada "eto" ga
gdje leži pred parlamentom, da po mi
losti, dobije redoviti vojni kontingenat.
Ministar Koerber izrekao je tobožnji ve
liko politički govor, a u istinu je jako
slab. Socijalni demokrati htjeli su raz
govariti o tom govoru, da posyete u postaju

pol. godine. Izvan carevine, vise postajmo
platiti i stititi se u Puli.

Predjedni broj stoji 10. h. zato
stali 20. h. koli u Puli, toli
izvješće iste.

Uredništvo i uprava palati se
u Tiskari J. Krimpotić i dr.

(Via Sisiano), kamo neka se
naslovjuju vise pisma i pred
platiti.

katos, koji vlada u cijelo monarhiju, al te
razprave ne će njemačka burzoazija, niti
poljski šlahčici. Danas mu ne može nik
zaprijetiti govoriti o tom kaosu. Njemačko
austrijski, liberalci i većina mađarskoga
sabora stvorili su godine 1876. dualizam.
Taj je sada u ruševinam. Onda je još
nješto valjao. Na jednoj strani jedan po
liticki narod, Ugarska, (za hrvatski po
liticki narod nezna g. Dašinski kao u
obči svi Poljaci), na drugoj Niemci, kao
jedini gospodari. Od onda razvili su se
ne samo Niemci kao politički narod, nego
iz svakoga naroda, iz svake narodnosti.
Postao je politički narod. Svaka narodnost
teži za najvišimi sankcijami, za javnom,
socijalnom, kulturnom, političkom i na
rodnom vlasti, za državnom moći. Nek
su Talijani u Austriji još u tako malenom
broju, nek diplomatsiraju pred austrijskim
i vlastima koliko hoće, neda se zatjatiti
da će u srcu svakoga politički mislećega.
Talijani nači "neodvisna Italija". Nek se
njeki Poljaci kažu još tako crno-žuti, u
srči poljskoga puka nači će se svuda
postupno državna neodvisnost. I Česi teži
za svojom državnom neodvisnošću, a i
Rusini, tako isto i Rumeni, Hrvati, Srbi
i Slovenci. Kod svih nalazimo irredent
izam. I makar je kod njekih još nejasna
buduća forma države, to se svuda razvija
sve jači i bit će sve jača. Sto duže se
pude vukla austrijska kriza i što ne
zadovoljniji budu narodi u njih
novih narodnih pravah.

Taj razvoj naroda nije stetan novoj
Austriji, Austriji puka, Austriji zakona,
Austriji zakonitoga reda; nego je otrov
staroj Austriji, Austriji tlačenja, političke
vlade, jedinstvene monture za narodne
misli. Za stvoriti novu Austriju hoće se
korijeti ljevkova, a ne lječenje simptoma,
u vojski. Uzimo, da proti Koerberu, koj je već
u ostalom najblamiranim ministar. Parla
ment nije izraz pučke volje i valja ga za
mjeniti s drugim, na temelju sveobčeg
izbornog prava. Politička prava su na
papiru dosta znatna, u istini odvisna sva
na najposlednjega stražara. Sav austrijski
ustav spao je na karikaturu, i to je užrok,
da ni jedan narod neima austrijske misli.
U sveobčem kaosu očekuju crno-žuti spas
od vlastara. Čest mi, ali sudbine naroda
ne mogu ovisiti od jedne bilo koje osobe.
Ni od njegova naslednika neima se dobra
nudati. Smješno je, kad dr. Koerber go
voriti "Austrija jest, al nekaže kakva je".
Da, Austrija jest, ali bez ljubavi naroda,
bez oslona naroda; Austrija jest, al bez
pravoga parlamenta, bez razborite vlade,
bez proračuna, bez ustava, a konačno,
čovjek ipa još bez novaka. Austrija je, i
vlada je, al neima austrijske, vladine
strane.

Glavna podpora Austrije je vojska —
vele mnogi. Al gdje je onaj narod, koj
se nebi tužio na vojsku, neizuzem ni
Nimce, a kamo li Slavene, koji bivaju
kažnjivani, jer kažu "zde", "jestem",
"ovđe", "tukaj", "presente" itd. Onaj je ujek
proti narodom i njihovim težnjama. Stanje
u Austriji je upravo grozno, a upliv izvana
vele mnogi. Al gdje je onaj narod, koj

izbore kao ovce na zaklanje. Njego nitko nije i ne piše, njemu nitko nije ne prisporio, za njega tek znado, kad se izbori približavaju. Prigrušeni narodni ponos snjanja je pod priličkom, ali plane, kad će snositi nije mogao; i kao požar zahvali dužne i nedužne hijede unistiti ga. Sra je sačinio, što neki još za vremena vidiče golemu pogrišku i dospođe se na posao, da poprave, koliko se u kratko vrijeme popravili dade. Osobe, koje stajaju na putu, odstranjuje se same i time spriječe, da sreća Istre, rekao bih, najvažnija strategična pozicija naše narodne borbe, ne predje u ruke naših narodnih prijatelja. Samo se jedan našao, koji je poput Nerona s nasladom gledao, gdje će veličanstveni Rim, što ga je zapalio. Neka gori, neka propade sve, što ne budi njegovu čudnu ambiciju.

"Što želite s tim neukim narodom", vide s drživom bezobraznošću, a sam nije niti svoje avete dužnosti izvršio, da narodu dade najvažnije osnove nauka. On je krv, da njegov narod o sebi govori: "Mi smo živina, mi se odgajamo kao blago ugori bez nauka, pomozite, koji možete, ali brzo, jer mi tako živite, možemo, mi smo živina, živina!" Taki će čovjek još drzne kazati: "Neka hrvatski narod propadne, jer nije sposoban, da živi!" A nije sposoban, da živi, "Bože pristi!" — jer neće njega za občinskih zastupnika u Boljunu!

Nije naš narod glup, nego bistra um, ali tužan bez nauka. Ne treba njenim ljudima, koji ga kao marvu na izbore goni, nego onih, koji ga lijevo poučavaju i u zu i u dobro očinskom i bratskom rukom vode. Ponosan je, jez zna, da on svojom zuljavom rukom hrani i pliću i crva i mrava, a i one, koji bi mu htjeli zapovedali kao onda, dok je još kmel na radu (laku) isao i deselinu davno. Ponosan je, zato ne puša, da ga ilko na uzici vodi, ali uz to i zna, da mu nauka treba, pa zato glasno više: "Nauka i znanja nam daje, tu čemo vas slusati!"

Svesni boljunki izbornici, na čest vam služi vaše junacko držanje. Vi čete pokazati, da vam ne treba ničijega tutorstva, da ste sposobni sami za svoj spas i svoju sreću raditi. Vi ste istarskog književnog primjera, ponos hrvatskoga naroda. Samo tako napred, junak i muževno, počuću budućnost biti vasa!

Sjećajte se
Družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru

Franina i Jurina

Fr. Pisu mi iz Pograda, da se je ovo leto tamo talijanski brižljalo, kako da su tamo pristi Crvoti.
Jur. Morda su lamo kapulu pripremili.
Fr. Vraćajući su, to da su bili sve ljudi nešto zajedno.
Jur. Aj bi mjerilo odrezat njim ga, ako neznaju boje rabi.
Fr. A to pak imas ti pravo!

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Prvi istarski Sokol u Puli će kao svake godine tako i ove, obdržavati ne-

dijeljom od 3 sata po podne do 7 sati večer, "pleso vježbe" u svojoj dvorani, na koje se pomoćni članovi učidju pozivaju: "Plesna škola" počinje u nedjelju dne 4. o. m. — Prijave primaju odbornici škole.

Održava se u Pazinu.

Novi načelnik u Rovinju. Pred posle subote konstituiralo se je novoizabrano župštvo občine i grada Rovinja. Načelnikom bijaše izabran g. Juraj Candussi-Giardo. Zatim izabrane občinske vježnike.

Misili smo, da često naci bar među njim našega dobrog znanca Bartolića, a nema ga pa neima. Neznamo što bi reči da su ga njegovi sugradjani tako brzo "skartali".

Provoz pošiljaka sa koledvoru u Puli, Dne 1. novembra o. g. započeli će se sa prevozom posiljaka sa kolodvora u grad Pulu bez ikakvog "pričekanja". Ujedno na stan naslovnika a uz neznamo samo pristojbu.

Iznimku će se učiniti samo za one stranke, koje budu pismeno javile, da žele, da im se pošiljke ostavi na kolodvoru. Poduzetnik je ovlašten, da prima posiljke od stranaka i da je predlože na kolodvoru za dijelni prevoz. Pobliže obavijesti daje kolim poduzetničtvu toli upravnog kolodvora.

Porinuće Nadvojvode Karla. Kako ju spomenjimo, ove će nedjelje u Trstu porinuti u more novi brod "Nadvojvoda Karlo" u prisutni nadvojvode Rajnera, i supruge mu Marije. To će biti jedan od najvećih i najjačih brodova naše mornarice, pa eto, da našim čitateljima pružimo par kratkih podataka.

Oklopniča je to prva svog tipa, izgradjena je iz oceli Siemens-Martin, potičuće iz domaćih tvornica. Duga je 108, široka 21 m. a 7 m. srednja je granica izpod vode te imada 10.600 tona. Strojevi imada 14.000 konjskih sila, podajuci u sklopljenju s 150 morskim miljama na sat. U sklopljenju može spremiti 1315 tona ugljjevila, tako da može brodit sa tom kolicinom napraviti 4500 milja. Osim glavnih strojeva, imali će još 87 pomoćnih strojeva, većinom na električnu silu.

Brod će biti oružan, osim pomanjših, sa 4 topa Škoda od 24 cm., koji će biti smješteni u dva sklopljena tornja. Razsvjeti biti će električna, iznutra sa 700 svjetiljaka i izvana sa 7 lukova svaki po 25.000 svjetiljaka jakosti.

Taj svečanosti prisutvuje i zimska eskadra, koja će iz Pule krenuti put Tratu. U taj će dan, cili tamo i "Zenta", koja se vraća sa dužeg puta.

Pazinski kotar:

Izazivanje talijanskih đaka u Pazinu. Za poslednji broj stigao nam je prečasno sledeći dopis iz Pazina: Za dne 20. t. m. uređena je bila skupština, talijanskog sveučilišnog društva "Innominate" i to ovdje u Pazinu. Najavili su svoj dolazak u raznih novinah, u kojima su ujedno vrednjali nas Hrvate, starodrevne stanovnike ove zemlje.

Izcitala se je u tom pogledu osobito novina "Svečinja" iz Kopra, koja je imala u broju od 17./9. 1903. uprav po skrajnosti izazivajući članak: "Uredništvo moralo je biti osobito ponosito na taj članak, jer je doljen broj poslato ne samo svojim predbrojnicima, već i ostalim stanovnikom grada Pazina, a isto i Hrvatom, da se je htjelo ovima poručiti. Dolazili su tako i naši ljudi za dolazak tih deljica, pa su nekoj naši posli na kolodvor, da ih tuj vide.

Većinski đaka prispejela je vlakom iz Trsta na 11th u jutro.

Doskočio je na kolodvoru poznati pazinski trijumvirat: dr. Kostantić, Feđe i Č. Kamuš i Viktor Matić; videli su, da su u malom broju, pa su se svih povukli u grad, bez da su dali glasa o sebi. Bojali su se valjda, jer su znali, da u nedjelju imade do podne prislično i našeg izvanjskog naroda u gradu;

nečali su se, da će moći mjesto toga poslijepodne slobodnije nastupeti.

Odmah o podne držali su, dјaci svoj sastanak, na kojem su tražili među ostalim odstranjenje hrvatske gimnazije iz Pazina (oni dokleže!), a njima da vlasti daje talijansku univerzu u Trstu. Kasnije zaključili su postati brzjavno pozdrav načelu grada Rima, izlučući, da se i oni veseli godišnjici onog dana, kadno su Talijani uzelil silom poglavaru crkve Rim.

Nu uslijed prigovor vladinih komesar moralu su odušivali od formalnog zaključka.

Odlucili su isto postati brzjavno pozdrav potokom Garibaldia. Posto im je sve bio zabranjeno na skupštini, htjeli su kriomici odspolati brzjavje, ali isti su u takovog sadržaja, da ih je morao postaviti brzjavni tured obustaviti.

Iza sastanka imali su skupni objed, na koj su bili pozvani i razne građane, ali im je poziv odozvao, kako malebrojni.

Posto su se bili vinom okrijeplili i zatobilili tako malo kuraže, htjeli su se razgledati Pazin: odputili su se prema starom gradu i zapjevali ili bole reku zaustrikli, poznate pjesme "Maramco" i "Nella patria del Ross iti", u kojima nas nazivaju "čavima" i djele druge pogrdne pridjevke.

Ujedno napali su na uprav prostotički način g. Fr. Solaru odvjet, kandidata u Pazinu. Čim su to naši ljudi doznali, posli su i oni za njima po gradu i sastali se sa izazivalcima uprav usred grada na glavnom trgu, da su dječaci uzprkos njenom narodnom oružju ostali zdravi, imaju da zahvale jedino c. kr. žandarmeriji; pobjegli su junaci u "Restaurant Depiera" i tu čekali dok dodje vreme odlažka; zabilo se to oko 4.5. ura posljedne podne; bili su dakle u toli ugadnom posljednjem.

Medjutim bili su pojedini u zgradu talijanske prkos-gimnazije i to opet pod zaštitom žandarmerije, koja je stupala spreda, otraga i sa strana.

Napokon sakupili su se u 6th u večer i krenuli na kolodvor. Opet počeli su vikati "Evviva Pisino italianoissima" itd. ali za odgovor donali su psikane i gromoviti — "Živila hrvatski Patin!" "Živila Hrvatska!" Natarno i tada bili su okruženi sa žandarima.

Pred javnim vratom počeli su izgovarati i urlikati pjesme "Maramco" i "Rossetieri". Mjesto, da bi im to politički činovnik ondje prisutan Ernest baron Weissenbach zabranio, to je on sve mirno slušao a tek iza kako su nekoj Hrvati pozvali tog činovnika, da pazi i da stane tomu na put, utisale su one glasine.

Broj naših ljudi, koji nisu mogli da trpe to ponasanje toli Talijana koli tog činovnika, rasao je svakim časom. Talijani pak, direktno se, sjegurnima pod zaštitom žandara stali su bacati kamenje. Sto je naravno izazvalo odpor; nu žandari kao da nisu vidjeli što se dogadjalo izpred njih, već samo ono, što je bilo otraga.

Govori se, da se već prije bio izrazio politički činovnik da će dati zatvoriti dr. G. Červar-a a od Talijana profesora gimnazije u Trstu nekog Skarizzu, premda ni jednog ni drugog nije nigdje viđao. Upozoren dr. Červar na to, te znajće, da je kod nas sve moguće, čuvao se da što više moguće, al ipak bio je po nalogu tog činovnika odvedena u ure, težko mu bijaše zaboraviti, da je morao on, baron, moliti za oprost Hrvata, sina istarskog seljaka.

Bilo je zatvoreno i više talijanskih đaka, od kojih se je jedan izkazao kao tegovački pomoćnik; a i on prisustvovao je skupštini i banketu. Bili su naravno sa djacima i nekoj profesori ovjeđeši prkos-gimnazije i profesori trčanske občinske gimnazije kao i nautečne škole.

Na kolodvoru bili su dječaci još jednom valjano pozdravljeni pak su odputo-

vali k svojim kućam, gdje su mogli i ostati.

Dr. Čjuro Červar bio je drugi dan izpušten, te je sada proti njemu u teku sudbena iztraga.

O tom dogodaju progovorili čemo oster koju, da se vidi, što se sve poduzimaju proti Hrvatom u Istri.

Porečki kotar:

Talijanski svećenik odsuđen. Tesčanskom "Čifatiću" pišu iz Buja, da je bio na famošnjem kotarskom studu odsuđen radi uvrijeđene poštenja župe-upravitelj u Cittanova i kanonik kurat preč. g. Simun Štefcih. Tužio ga je občinski tajnik iz Cittanove Zamarin radi uvrijeđene poštenja i bijaše odsuđen na 24 sata затvora ili na globu. Zamarin je uložio priviz radi bloge kazne.

Preč. g. Štefcih bio je nedavno imenovan od trčanskih nazovi-liberalaca kuharom na groblju sv. Ane pak se je kasnije na tom imenovanju zahvalio s nepoznatih nom ralog.

Koparski kotar:

Katastralna mapa za poreznu občinu Sovinjak. Oi tamo nam piša 23. pr. inž.: Za ovu občinu stvorena bijaše mapa god. 1900., a ove godine stvara se grunitna knjiga. Kod ovog posta uzeše povjerenici u ruke posjedovane arke, da vide da li se slaze sa stranicama svakog posjednika, kako su to zemljomjeri upriličili. Povjerenici ti opazile odmah, da bijaše počinjene velike pogriške kod procjene kulture. Tako primjerice, gdje je na posjedu goli kamen ili pjesak uvršteno je na mapi kao pasišće i upisano u posjedovani arak Suma u 5. i 6. razredu; na više mjesti je košenina a 5., 6. razred, gdje nemože biti ni pašnjak u 5. razredu. Imade opet slatkojava u mapi na poljovice goli kamen ili pjesak, a u posjedovanim arkama malaz se kao šama u 5., 4., 3. razredu. Tame gdje imade po kojim trsi, prem je oranica, sve lo uvrstite u razred vinograda, i to u 6., 5., 4. razred, ako je u najlošija zemlja.

Koliko nam je poznato, komisije za procjenu vrijednosti zemljista nebijaše — te bi reč, da su sve sami zemljomjeri cimili. O tom nas osvjeđavaju arki onih posjednika, kod kojih su gg. zemljomjeri stanovali. Šteta što nisu kod svih posjednika stanovali, jer bismo tada bili mi dobro prošli.

Prestradnui občinari tom nepravednom procjenom iabuduć i tako previse oblačeni porezi i nameći utekši se k občinskom poglavarsku, da ono utok proti precini. To se je dogodilo dne 27. maja 1903. pod br. 2118, te požurnica u tom postu dne 16. junija 1903. br. 2813 i dne 16. julija 1903. br. 2821.

Koliko nam je do danas poznato, neima još na naš utok nikakva odgovora. Dne 4. o. m. bijaše u Trstu posebna deputacija na ravnateljstvo finance, gdje je doznao, da je stigao koli utok toli posjednika. Deputacija zamolila je izvestitelja, da stvar tim prije riesi, jer je občinom težko čekati u neizvjetnosti.

Nebude li nas utok što prije riesen, obratiti ćemo se na ministarstvo.

Mi pitamo naime, da se občenito pregleda sav rad zemljomjeraca i da se ustanovi pravedna klasifikacija zemljista, dotično kultura za občin Sovinjak. Ilinika se pregleda arke onih posjednika, kod kojih su gg. zemljomjeri stanovali, pak neka se i naša zemljista, koja nisu ni za dlaku bolja, dapače često gora, onako klasificira, pak ćemo bili sv zadovoljni.

Sovinjski-kmet.

Voloski kotar:

Iz Podgrada pišu nam 28. pr. m. Evo nas g. urednici sa rukovetom novosti, koje bi mogle po kojeg od Vasih čitatelja zanimati.

Nasoli željeni i potrebljeni „Narodni dom“ nalazi se hvala Bogu pod krovom te se radi iz nutra, a buduće godine otvoritićemo ga božjom pomoći svetim načinom. Gradnjom „Nar. dom“ pokazali su naši pravci, kako je često većna-koristno malo govoriti a više raditi. Naša je eto občina druga u Istri, koja se može ponositi takvim domom. Evala njoj i slijedeju ju u tom ostale posestreime.

Cestiti uas i mrljivi tajnik posujilice g. August Nadilo zapustio je naše kraje te se podao na novo mjesto u Škojci Luku. Za njim žale mnogobrojni znani i sav naš puk, jer je bio nesamovit uzoran činovnik već i odlučan rodoljub. Naši smo ga svduđi, gdje smo ga trebali. Bio je duša posuđilice, radio je na občini, kod gospodarske zadruge, kod tamburaškog zbera itd. i svuda je bio na svom mjestu. U ime naših društava i svega naroda izričemo mu i ovde srdačnu hvalu za njegovo požrtvovno i rodoljubivo djelovanje.

Na njegovo mjesto došao je g. Gobec iz Pliberka — i dobro nam došao.

Imali smo ovde tečajem praznika dve zabave priredjene u plemenitu svrhu, prva bijaće opisana u cijeni. Vašem listu, a o drugoj kažemo samo toliko, da je bila to domaća zabava, bez priprava i bez ulaznine a dobrovoljne prinose upotrebilo se za tamburaški zbor.

Na ovdašnjoj posti imademo ekspediciju, koja nepozna našega jezika i koja kaže na slovenski ili hrvatski negovor: „non capisco“. Ne bili se za tu gospodjicu našlo mjesto gdjegod među Talijani ili Niemci? Mi čemo ju odstupiti veoma jeftino — da možda kak i za niš!

Lošinjski kotar:

Društvo „Hrvatski dom“ u Vrbniku obdržavalo je dne 20. t. mj. svoju izvjesta razabire se, da je i minule upravne godine pokrovitelj i predsjednik društva dr. Dinko Vitežić poklonio istomu znatni dar od K 800, kojim se je uredilo i ukrašilo dvor okolo zgrade. Skupstina mu je radi toga obnovila izraze najveće svoje zahvalnosti i odanosti. Nadalje izvestio je, odbor o zabavi priredjenoj prošlih skolskih praznika u družbenim prostorijama. Bila jo to predstava uz tamburjanje, pjevanje i deklamaciju. Zabava je u svakom obziru lepo izpala i bila je brojno posjećena, te je i tom prigodom družbeni predsjednik zanosno negovorio razdragano služanstvo na složan rad u ovih kritičnih časovima. Zalimo što nije tko obrisnije izvestio naš list o toj zabavi, a ujedno preporučamo mladeži, da priredi u praznicima više takvih zabava, koje koriste njoj i našem ljudstvu. Glavna je skupština konacno aklamacijom izabrala isti društveni odbor.

Ovom prigodom napominjemo, da i „Knjižnica obitelji Vitežić“ nastojanjem njezinog suosnovatelja, dr. Dinka Vitežića lepo naprednje. Provodio je nužnim putnicima i ormaru, te okskrbo knjigama, da bi mogli bit na časi i u vremenu mjestu. Preporučamo domaćoj inteligenciji, da bude na ruku knjižnici kod uređenja knjiga i našastara, pa u duznoste tome, kako bi se naše ljudstvo okorisilo tom plemenitom i rodoljubnom ustanovom.

U laži su kratke nege. U svojem broju 7875. prihodio je trčanski „Židović“ dopis iz Cresa, u kojem je okrivio medju ostalim velež. g. župe-upravitelja u Cresu, da je dao analog zidaru, da izperu crkvene slike vodom i potason (peljik) i da bijahu uslijed toga rečene slike silno oštećene. Na tu laž trčanskog obveznika poslao je zidarski majstor Josip Agustoni iz Cresa izpravak, u kojem kaže, da g. župe-upravitelj nije dao analoga da se opere slike sa potason, da se tim nije pralo slike i da slike nebijahu, nipošto oštećene. — Eto, kakvimi se laži služe

piskari židovskih i lažliberalnih novinai proti poštenim svedenikom, koji nepuštu njihovu liku.

Razne primorske vesti:

Premjene u plovitvenom redu u Istarskom prometu: od 1. listopada 1903. Pruga Rieka-Pula: obustavljeni su polazci od utorka i subote iz Rieke i od četvrtka i nedjelje iz Pule; uvedeni su plovitveni redovi od 16. srpnja o. g. dočim ostaju i nadalje polazci pondjeljkom i petkom iz Rieke i utorkom i subotom iz Pule.

Pruga Rieka-Krk: polazak u jutro iz Krka ustanovljuje se za 6 sati; istodobno obustavlja se priključna pruga Krk-Baska.

Na pesteškoj prugi Rieka-Lovran: odlažak prve plovitve u jutro ustanovljuje se iz Lovrana u 7 sati prije podne; za ostale plovitve ostaje i nadalje u kriješti sadašnji plovitveni red.

Do dalsje određbe ostaje u pronostu u sveti sa gornjom progrom uvjetno pruga Lovran-Plovinj sa plovitvom samodr. djetalne dane, bez nedjelje i blagdana, s tom promjenom, da će parobrodi polaziti u jutro iz Plovinja u 5 sati 30 časaka a na više u 5 sati.

Izravna pruga Rieka-Opatija: otpada polazak od 7 i 8 sati 30 časaka na veče iz Rieke, nadalje i uoči od 7 sati prije podne i 8 sati po podne iz Opatije.

Trst:

Andrija Sirović. U Trstu preminuo je dne 27. pr. mj. nakon kratke ali težke bolesti g. Andrija Sirović, drug. trgovacke tvrde, Sirović i Damjanovich.

Pokojni Andrija, rodom iz Dalmacije, odlikovan se kao samouk izvanrednom naobrazbom, poštenjem i čistim svojim značenjem. Bio je na čelu kroz dva godine Dalmatinskom skupu. U trgovackom svetu bijaće veoma cijenjen radi strukovnog znanja i rjeđe solidnosti. Viečni

Razni PRIMOSI:

Dražbi sv. Cirila i Metoda za Istru u Opatiji država se preko naše uprave:

Dne 14. pr. mj. sabralo se na predlog g. Andrije Jeku, učitelja u Sovinjaku, u krčmi g. Ant. Flego u Buzetu 8 K među vrlim hrvatskim trgovcima i drugim goštvima. Ukupno danas K 8 — Na račun ove godine izkazano 493-85

Sveukupno K 501-85

Zdravstvene vesti:

Odkud malarija (groznicu) i kako se nje čuvati? (Iz Puckog List.) 1. Bolest ovi učespljuje u čovjeka jednu osobitu vrst komaraca, koja se je prije na ljudima, što od groznic pate, okužila.

2. Vraka je misliti, da tu bolest proizvodi ispare zemljisti osobito u močvarnim krajevima.

3. Čovjek, koj se proti ubodu komaraca štiti, siguran je od te bolesti.

4. Najveća pogibelj, da čovjek bude od malarije-komaraca ugrizen, prijeti mu za vreme od zapada do izhoda sunca, jer li komarci najradje u većer po noći, i u ranim urama jutra oblijetavaju. Čovjeku ne samo na prostome polju, nego i u zatvorenim prostorijama napadaju.

5. Po danu se ti malarija-komarci bez mnogo da oblijetavaju, drže sakriveni u stablima, šikaru, u travi, u najvećma u blizini mirnih, tihih voda, na površini kojih svoja jača legu — u lokvama, barama, zliebivima, busima, kamenicama za napoj pišće, kokosiju itd. Isto tako sakravaju se isti rado za vreme dana po kucama i bližnjim zgradama svake vrsti, tražeći tamu mirnu, tamnu mjestu za sigurni zaklon.

6. U stanu sveme braniti će se čovjek proti pecnuću tih komara najbolje time, da im mrežama od žice ulaze u stan, zaprijeti.

U stanovima; gdje ovakovih mreza nema, ili u koje usprkos mreži bilo iz kog mu drago uzroka komaraca je unišlo, pralo slike i da slike nebijahu, nipošto oštećene. — Eto, kakvimi se laži služe

svakako ih valja pak prije zalaza sunca izbjegati ili omamiti.

7. Izbjegati se mogu ti komarci jakim propuhom, a još sigurnije time, da se sobe, u kojim se stane, dobro prođime, paleć dalmatinski buhač, kod polnotvoreni prozora; avy dimu izvrženi komarci ljetaju onda, uva prama prozorima, pa pogognu ili ih je lako na staklima poprijati.

Na prozore stavljenje mreže nemaju se nikad — niti onda kad se palji buhač (kada se prodinjuje), odstraniti, ma bilo i samo za kratko vrieme, jer dim veoma lako kroz mrezu prolazi, a komarci, koji bi htjeli da izbjegnu, lako je na mrezi vidjeti i ubiti.

8. Omamiti se mogu ti komarci tako, da su ko mrtvi kroz vrieme od nekoliko ura, paleć obilno dalmatinski buhač, kod zatvorenih prozora i vrata.

Za vrieme boravka na prostoru zraku, u doba pogibeljnog oblijetavanja malarije-komara, t. j. od zapada do izhoda sunca, čovjek se stiti na mjestima malarije proti ubodu istih, a time i proti bolesti, krijući glavu pod obrazinom (maskom) a ruke pod visokima rukavicama.

10. U okolicama, gdje malarija vlada, valja se čuvati, bilo to po danu ili po noći, počivati ili spavati pod stablima, u šikaru ili travi, a osobito u blizini mirnih voda, jerbo će krovlovi komaraci na brzo tamo čovjeka nadi i ubesti.

11. Prilično sigurnu obranu proti pojedini bolesti pruža kinin, ako ga još zdrav čovjek po ljekničkoj naputi upotrebljuje.

12. Od malarije bohan nije samo onaj, koji pati od očvidnih i provraćajućih se naspadaju groznicu.

Mnogi ljudi, koji su od groznice bovali, drže za dugo vrieme u svojoj krvici bolesni, te mogu kada kada nakon dugog mirovanja, bez novog okuženja, opet biti napadnuti od groznice.

13. Vješt ličnik može iz najmanje kapljice krvi upoznat, da li je tko od malarije bohan — ne.

14. Čovjek, koji klice te bolesti u krv svojoj nosi, može drugim ljudima, najprije onima, s kojima zajedno stanoje veoma opasan poslati, jerbo se malarija-komarci na nemu okužiti mogu, pa onda pecajući drugog čovjeka nanj bolest prenaju.

15. Od malarije tripti čovjek mora dakle ne samo za svoju vlastitu korist gledati da se to koristi rieši, nego već i za korist drugih ljudi, za koje je on vjekovita pogibelj, sve dok nije podpuno izječen.

16. Uzmimljivi kinin ili druga koja sredstva po svojoj volji, podpuno se ozdraviti neće.

Lječenje malarije ne svršava odstranjivanjem napada, da se isto mora za duže vrieme nastaviti, ako se hoće da bude koristno.

Svakog je lječenje bez liečnickog sastava nepouzdano, pa nemože da obustavi običi slabost i gineženje, koja toliko puta malariju nasjedi.

Neuređeno uporabljivo kinin ne samo da ostaje bez svake koristi, da pade može i težkog kvara prouzročiti.

Razne vesti.

Trgatba (berba) u Dalmaciji. Posljednje kise navakse su lepo zemlju i u posljednjem Dalmaciji te ima famo nade na obilnu berbu.

Evo što pišu u tom pogledu hrvatski listovi iz Dalmacije:

Ove godine u Dalmaciji prikazuje se obilata berba. Vino biti će izvrstno. U Splitu postoji društvo „Vinarska udružba“, pripremljena od vlađe i pokrajine. Tko bi ove godine želio kupiti dalmatinskoga vina, neka dodje osobno u Split i prikaže se „Vinarskoj udružbi“, koja po svojih uzakonjenih pravilih dužna je bez tražiti ikakve naknadne biti pri ruci svim nabavljajućim dalmatinskoga vina.

Onim, koji bi htjeli kupovali grožđe, te od njega sami praviti vino u Splitu, „Vinarska udružba“ pravna im je da muktu potrebite turnje i štrajfice i biti im pri ruci za unajmiti konobe.

Velika skupština čiste stranke prava obdržavati će se dne 11. oktobra t. g. u Zagrebu. Na toj će se skupština tako da će čiste stranke prava spepijeti da će čiste stranke prava i tako nastati jedna jedinstvena oporbena stranka u novini. Istoga dana održiti će se spomenički miting stranke prava neumirovog dru. Ante Starčevića na grobju u Šestinalu nedaleko Zagreba.

Pekarjeni slatki. Do sada nepoznati listovi potruli su zlatarci docar Marina Rehuljović-a na trgu Müller na Rieci. Kako se čini, sponzire se listovi dimnjakom u dučan odakle otidjeće glavnim ulazom poštu su odnesli bogati plen. Okradjeni kaže, da je pretrpio štetu od 12.000 K. Piekarsko redarstvo traži latove marijivo te je za vrijeme rukovitlo više pogibeljnih osoba na Rieci.

Liek preti morakoj bolesti. Medju tolike liekove, koje preporučuju onim, kojim skodi more — ubrajuju i sliedeci liek, koji nije skup, i koji može lako svatko bez truda i troška kušati: Postavi se naime na želudac i to na golu kožu izpod odjeće, kad se ukra na brod, svećice perlinu (petersona). Oni koji kušaće i koji su silno trpli od morske boli, kažu da im je uvjet ovaj liek pomogao. Tko neveruje neka kusa.

Stroga pedepsa kriomčarom inozemskih cigareta. Gradacki vrhovni sud za finansijske prekršaje odsudio je radi kriomčarenja cigareta trčanskog trgovca Christofida na 40.000 kruna globe i dvije godine zatvora; vlastnik kavane „Tergeste“ na 8000 kruna globe, jednog konobara te kavane 40.000 kruna globe i 43 godine zatvora; druge konebare na 20.000 kruna globe i 7 mjeseci zatvora, trećeg konobara na 1600 kruna globe i šest mjeseci zatvora. Od osoba, koje su kupovale cigarete, 50 ih je osudjeno na globu od 10 do 100 kruna. Svi su odsuđeni učili uteči utok proti strogoj osudi.

Papino sestre. Tri papine sestre i jedna njegova nećakinja stige su u pratinj Monsignoga Bressana-a u Rim. Kolodvor bio je upravo natučen svetline, koja je iz značajnosti dohrilla, te su se upravo gurali oko nadolnih gospodja, kojih se je to prilično neugodno dojimilo. Gospodje su se odvezle na dvojim vatikanckim kolima u samostan milosrdnih sestara, koji se nalazi u blizini Petrove crkve. U ovom samostanu će papine sestre sve dotiče stanovaći, dok im se dostojno boraviste ne priredi na „Corsu Vittorio Emanuele“. Istoga dana, kad su stigle, primio ih je po podne Pio X. i to, kako vele, vrlo skrđeno.

Kelike nam koristi jedno ptičje goježje? Sada nije doduse pravo vrieme, da se govori o pticama goježju, nu stališmo da neće skoditi ako si zapame evo, što kulinarski pripovedati svi oni divljaci, koji rado unistaju pticu goježju.

Jedno goježje ima pet mladih ptica: svakoj od njih trebaju poprije 60 gusjenica. Svim mladim i njihovim roditeljem treba 350 gusjenica na dan.

Hranitha traje do 30 dana; u ovom vremenu unisti se dake za jedno goježdo 10.500 gusjenica. Svaka gusjenica unisti na dan vlastitu težinu lisca i cvjeća. Pa kad promislimo, da svaka gusjenica pese 30 dana i kad bi svaka na dan samo unistila jedan cvjetak, koji bi bio plodonosen, onda one u 30 dana uniste 945.000 plodova.

Eto dakle kako veliki greti činimo, kad progonimo naše ptice-pjevice po bašta i grmovlji. Hoćemo li da nam daju plodonosne rasline obilnih plodova,

police.
Načinjeno unutrišnje naravne dobrovorce, t.

Gospodarska Sveči za Istru,

registrirana zadružna u ograničeno imenje
u Puli.

Pristopis je nadalje u Gospodarsku

Svezu: 34. Konsumno društvo u Medulinu.

35. Gospodarsko Trgovacko Društvo Unije.

Uplatiće pristupni i jedan zadružni

dio: Gospodarsko-Trgovacko Društvo Unije.

Društvo za stedaju i zajmove u Omajju.

U posljednjem broju bilo pomotnjom

pogrešno oglašeno, da je Konsumno

Društvo u Medulinu uplatilo jedan

zadružni dio i pristopni u Gospodarsku

Svezu, dok je ono do danas samo pri-

stupilo, kako to danas oglašujemo i

izpravljamo.

Listnica uredništva i uprave.

G. Anton Žučić-Gržina od Stipana na Žminjčini. Izvolite nam javiti točniju adresu, kamo da Vam sajemo list, to jeat selo, občinu i poštu jer toga niste naveli u naručnicu.

Upozorajemo čitatelje na oglas Ju-
rišiceve ljekarne u Pakracu.

Na oglas „Kapljice sv. Marka“ gornjogradske ljekarne u Zagrebu, upozorujemo ovim cijenjene čitatelje „Naše Sloge“ preporučuj nabavu onim, kojim to zdravstveni razlozi zahtjevaju.

Dopisnica uprave.

U ime predplate pripošlače do 30. septembra t. g., i to:

Do 31. decembra 1903.

Filipli Pravdovac, Žminj. Bachmann Pavlina, Ilirska Bistrica. Frulić Šime, Grđeslo (z broja). Žigante Ivan, Sovinjak (5 brojeva). Čitaonica Kraljevica. Kopitar Marko, Sv. Petar u Šumi. Bogetic Luka, Premantura. Kavana Miramar, Pula. Božac Antun, Škafari. Opašić Louis, Queen Street Durban (S. Afrika) po velet. g. N. Turato, Cres (4 broja). Stanger Josip, Volosko. Bolmarčić dr. Ivan, Krk. Černic Franjo, Petrovac, Bosna. Korbar Čedomil, Sv. Ivan od Sterne. Cukon Mihovil, Štinjan. Mandić Kazimir, Poljane. Samostan Franjevac, Hvar. Carevinsko viće, Beč. Pipan Ivan, Sv. Anton kod Kopra. Dintinjana Dinko, Zamasik. Čitaonica Darvar. Gregorijan dr. Gustav, Trst. Maurović Matko, Zamasik (do 31. 3. 1904.).

Do 30. jula 1903.:

Čitaonica Gjurjevac i Požega.

Predstojeci izkaz o primitu predplate, neka služi kao potvrda primitka. Slučajne netočnosti ili nesporazumjenja neka se objave upravi u roku osam dana.

Današnjem broju smo pri-
ložili opomene mnogim predplat-
nikom. Molimo ih uljedno, da
uvažu te opomene te pripošalju
predplatu.

Uprava „Naše Sloge“.

Javna zahvala.

Miloj rodbini, prijateljem i znancima, koji su mi prigodom smrti našeg neprežaljenog oca Vjekoslava, i za kratke težke bolesti, rječju, pismom ili osobno kod sprovođa sudjelujući, sučut izrazili budi od niže potpisane našrodačnija hvala. Osobito hvala ide občinskemu liječniku dr. Daboviću, koji je na svakojaki način gledao, da ublaži boli milom pokojniku.

Bog platilo svima.

Kastav, 29. septembra 1903.

Obitelj Jelušić-Sundrić.

Istarska Posuđilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga: 4% kamata često bez ikakog odbitka.

Vraća na štednju učeno iznose do 100 K bez pred-
loženog odzaka, iznos do 1000 K uz odzak od
14. dana a tako i veće iznose ako se nije kod uloženja suglasno
ustanovo veći ili manji rok za odzak.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garantiju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdanu

osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagdani nalazi se Via Giulia br. 5, prizorno

levo, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Kapljice sv. Marka.

Ovo glasorije i nemad-
krilive kapljice sv. Mar-
ka upotrebljavaju se za
vanjski i unutarnji po-
rabu. Osobito odstranjivanje i kalanje po kosti, nogu i rukama, te izlečenje svaka
glavobolja. One nedostavljaju spasenje dječju kod bolesti želudca, ublažuju kašu, um-
ruju i občaraju, odklanjaju naduhavanje, boli i grčeve, posjepuju bolju probavu, cisto-
kri i crvja. Prognoce velike i male glistine, te sve bolesti od glistih dolazaca. Dječju
krvarenje proti hrapavosti i promaklosti. Lieči sve bolesti jetri i sluzene te koliki i trpanje
u doljezu. Prognoce svaku groznici i sve bolesti od groznici dolazaca. Najbolje je sredstvo
proti materični i madrini, pa tako nasmiju manjaki u nijednoj građevini niti salakoj
kući. Dobiva se samo: Gradiska lječarna, Zagreb, Markov trg broj 29 pokraj crkve sv. Marka.
Novac se salje napred ili ponozdom. Manje od jednog tuceta (12 bočica) se ne
salje. — Cijena je slediće i to frašku na svaku poštu: 1 tucet (12 boč.) = 4 K. 2 tuceta (24 boč.) = 8 K. 3 tuceta (36 boč.) = 11 K. 4 tuceta (48 boč.) = 14 K. 5 tuceta (60 boč.) = 17 K.
Postupnjom tuncem i lisučim prizmanicom, da ih nije moguće ovješati, tiskati, zato navajaju
samo imenom nekog. Koja su na osobilm uspijehom potrebljavali kapljice sv. Marka te
podpunoma ozdravile: Iv. Bartetić, učitelj; Janko Klaić, kr. nadigar; Sij. Borčić, župnik;
Ilijia Manić, opačar; Sofija Vuković, silica; Ivica Fejanović, velik itd. id.

Gradiska lječarna, Zagreb.
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad. Markov trg.

Pčelno - vošćene svieće

po kilogr. K 4.90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garanti-

rano pčelnoga voska.

Ukrasne svieće iz gori imenovanog
vječka, okrašene u reljefu sa zlatom,
vođenim crtežem itd. kg. po K 8.—
Iste okrašene s odlijevnim crtežicama, kg. po K 8.—
Svieće za božićno drvo u 6 boja 3.—
Vošćene svieće tarče. I. aust. sadar 4.40
Svieće tarče. I. talijanski sastav 3.—
Tamanjan lagrima, maljini 2.40
grans II. 2.40
Svieće za pogreb po vrlo blizak cijeni. — Za prvi, čisti vask žarišće sa 20.00 kruna.
Gornjimovi stenci (lijili) i stakla za vječnu lucu. — Isti tako moći pilomac (dolni) i navadni,
uz vrlo blizak cijeni.

Preporučam se prečasnom svećeniku i p. n. občinsku najponiznije,
J. KOPAČ, večarsica u Cericu.

VAŽNO ZA SVAKOGA!

Razprodaja!

Uz nečuveno jelojne ciane za cigili 2 for. 95 svđ. može se
dohbiti krasna garnitura sastojca iz 14 dragocjenih nakitnih predmeta;

1 elegantni godin ili slikaj oklopni lanac zajedno sa privjesom;

Parizi sistem.

1 godin-lijla za kravatu sa imitacijom brillantima.

1 par pozlaćenih gumbi za manjika marka „Garlande“.

1 garnitura godina-dugmeti za kravatu i cogi sastojci od 5 kom.

1 par prave srebrne nastavice sa slamenom punicom.

1 godin-pratec sa elegantnim kamjenom.

1 zapač sličnog s eni-u.

Cetnajst ovih vrijednosti i krasnih predmeta

za jedino 100.000 dinara razprodaje za cigili

z for. 95 svđ. poseđem ili ako se novac usmjeri dozvodi tvojka

Krakov, Stradom. BRÜDER HURVIZ 17, Austrija.

Nedovarjuje prima se u roku od 8 dana naštag to se novac vraća, tako da kupac

nikakav rizik ne nosi.

Bogato ilustrirani članici različitih draguljarki stvari budava i franka.

Preprodavaci i posrednici traže se.

Važno za svakoga!

Hrvatski specialitet!

jest jedna vrsta najboljeg pamučnog platina izvrstna za rublje
i sve kućne potrebe.

Platno je 84 cm. široko i sadržava 23 mfr. (30 starih rifa). Za
dobru vrst i trajnost jecim.

Komad stoji: K 15 — i na zalinu timaču krušk do 1000 komada.

Jedino za dobiti u Hrvatskoj kod
FRAN SARIDJA, Zagreb, Ilica 39.

Podpisani preporuča: P. n. občinstvu u Puli, osobito pak velet. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okoline svoj krojački posao o u Puli.

U novo otvorenom ducanu na glavnem trgu (Foro) br. 6 u Puli, izvršuje točno po mjeri odjeću, koja je u danine za Anton Klement.

Prvo slovensko skladište pokućstva!

ANTONA ČERNIGOJ

TRST

Via di Piazza vecchia 1, u kući Barezi, podružnica stolarske žadrupe u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurenca nemoguća, jer je pokućstvo iz prve ruke.

Tko se zeli obskrbiti pravim naravnim maslinovim uljem kao što i svakovršnim naravnim vinošem neka se obrati na tvrdku

Ant. Trančić, Pola,
Via Mariana br. 7.

Filijalka

C. krt. priv. austr. kreditnoga zavoda za trgovinu i obrt u Trstu

prima: Uplate u krunama proti bonima blagajne doneklećit:

za predobjavom od 4 dana po 2 $\frac{1}{2}$ %

" " " 3 " 3 $\frac{1}{2}$ %

proti plimama za izplata na fine:

za predobjavom od 4 dana po 2 $\frac{1}{2}$ %

" " " 3 " 3 $\frac{1}{2}$ %

" " " 30 " 2 $\frac{1}{2}$ %

u zlatnim napoleonskim proti plimama za izplata:

za predobjavom od 30 dana po 2%

" " " 3 m. 2 $\frac{1}{2}$ %

" " " 6 " 2 $\frac{1}{2}$ %

Za bone blagajne i za piama za izplatu u krunama, koje su već u prometu, stupa u krijeptovačku kamatnu stjeviču dne 22. marta 16. marta, cenošno 7. aprila t. g. po odnosnoj predobjavi.

Okržni odjeći u krunama razpoložive

a mjestu, 2% na svaku svolu.

Kruna i napoleoni u tekućem - ra-

čunu: Uvjeti se sklapaju prigodice već prema

roku predobjave.

Izdaje doznačnice:

za Beč, Budimpeštu, Brno, Karlove varo, Rieku,

Lavov, Prag, Reichenberg, Tropava, kao također

za Zagreb-Arad-Bielitz-Gablonz-Gradac-Sibinj-

Inostros-Celovec-Ljubljano-Linc-Olomuc-Saaz-

i Solnograd bez troška.

Bavi se kupnjom i prodajom divisa, novca i

vrednostnih papira.

Prima uplate odreznaka, izvučenih vrednostih

kako i oplate avake vrati.

Daje predajevne na Warranti i vršačnosti

uz najumiješne uvjeti.

Predajevne otvara na dokumente za London,

Pariz, Berlin i druge trgovine po vrlo umjetnostih

uvjetih.

Kreditna pisma izdaje za koji god trg.

Uložci u pohranu. Primaju se u pobranu

vrednostni papiri, zlatni i srebrni novac i ban-

kovni papiri. Uvjeti se mogu doznačiti obavite se na

blagajne zavoda.

Mjenbeno nagnutnike.

Blagajne zavoda izplaćuju mjenbeno nagnutice

talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama

po danjem tečaju.

Trst, 8. marta 1902.

Sječite se naravnih druživa!

JOSIP POTOČNIK, PULA
Via Sergia 33.

Skladište gumenih peči, štednjaka raznih vrsti i kada za kupanje — Mosaik- i Klinker - Ploče. Taracanje i oprema zidova sa pločama.

Patentirani pokrovi za dimnjake.

Specialista za gradnju raznovrsnih objekata. Cjenike sajsem i zahtjev bezplatno i franko.

Zastupnik tvrtke pokućstva J. J. KAGAS u Ljubljani.

Tvornica pokućstva dvorskog dobavljača

IGNACIJ KRON

TRST - BEČ
Tvornica u Beču u vlastitim zgradama.

Kuća stvorenja god. 1849.

Uvjereni u vrednosti i kvalitetu svojih proizvoda.

Na zahtjev šalje badava:

Ilustrovane popise, originalne načrte osnova, pregled sahnih namještaja.

Najveća solidnost, elegantnost i jeftina cijena.

Marko Zović
krojački majstor

u PAZINU polag hrv. ljekarne,

preporuča se p. n. občinstvu, posebice

veletr. gg. svećenicima, činovnikom, učiteljima itd., za ugotavljanje mužnih odjeća

po najnovijoj modi. Držim obilatu zalihu

raznih tkanina iz prvih tvornica. Imajući

u mojoj radionici radnika najbolje vrsti,

to sam u ugodnom stanju udovoljiti svakom zahtjevu mojih postovanih musterija.

Primam narudbe iz okoline po točnoj mjeri

bez pokusa (probe). Imam u zalihi gotovih hlačelaka i ostale robe uz primjerene

cene, bez božazni utakmice. Dajem i na

obročao odplaćivanje uz dobru jamčevinu.

Svaku domaćicu

može se cijeniti sretnom, koja oblikom na mirisivo, prenosi i dobar tek upotrebljava Kathreiner-Kneippova sladnu kavu.

Uvjedno se umojava kod kupovanja nikada jednostavno sladnu kavu ukrasiti, već se mora uvratiti i zahtjevati — Kathreinerova Kneippova sladna kava i ova neka se preuzme samo u ovje odlicastim invencijim smotriti.

